

ber (§ 53). Maa det nemlig end erkjendes, at Deeltagelse i en Forening, der har sat sig som Formaal at udføre en Række af Forbrydelser, har sit eiendommelige Væsen, og i et aldeles udtømmende System maatte finde sin særlige Dm tale og Behandling, saa høre dog saadanne Bander helbigviis hos os til de saare sjældne Forhold, og det vilde i mødende Tilfælde neppe være vanskeligt ved Anvendelsen af Lovudkastets almindelige Regler om Deeltagelse og Complot at udmaale den passende Straf for de enkelte Deeltageres Brøde. Hvor rigtigt derfor Lovudkastet end maatte have opfattet Bandens criminalistiske Natur, og hvor omhyggeligt det har bestræbt sig for at bestemme Straffen for den forskjelligte Virksomhed, som kan være udøvet i dens Tjeneste, formenes det dog, at der ikke er nogen praktisk Trang til disse Bestemmelser, der ogsaa i det Enkelte turde medføre en altfor stor Strengthed, og Udvalget foreslaaer derfor, at § 53 ganske udgaaer. (Uendring Nr. 20).

Det er i Overensstemmelse med den gjældende Rets Bestemmelser, naar § 45 opstiller som Hovedregel for den samtidige Meddeeltagthed i Forbrydelse, at enhver Deeltager bliver at straffe som Gjerningsmand. Han ansees saaledes som skyldig i den udførte Forbrydelse, som om den var udøvet ved ham alene, — for fuldført Forbrydelse, dersom en saadan foreligger, og for Forsøg, dersom Forbrydelsen ikke fuldstændig er iværksat —, og der tages ved Straffens Udmaalning Hensyn til de særlige og personlige Forhold, hvorunder han befinder sig.

Udkastet har imidlertid, og vistnok med god Føie, formeent ikke at burde lade det forblive ved den almindelige Hovedregel, men at burde indrømme en betydelig Redskættelse af den lovbestede Straf, „naar en Deeltager ikkun har ydet Hovedmanden en mindre væsentlig Bistand ved Iværksættelsen af dennes Forbrydelse“. Har der fundet Aftale Sted om i Forening, ved fælles Bistand at udføre en Forbrydelse, bliver denne derved et fælles Foretagende, og der lader sig da ikke skjelne imellem en Hovedmand og en Anden, der kun yder Bistand til dennes Foretagende. Der foreligger i saa Til-

fælde et Complot om Forbrydelsens Udførelse, og det maa antages, at Deeltagerne have forebeelt Rollerne imellem sig, saaledes som de anfaae det hensigtsmæssigt for at naae det fælles Maaal. Selv den ringeste Haandskræning bliver da et afgjørende Led i Udførelsen, og Retsfærdighed byder i saa Fald lige Straf for alle Deeltagere. Det Samme gjælder ligeledes, selv om en saadan formelig Forhandling og Aftale ikke er gaaet forud for Gjerningens Udførelse, ja selv om det er ganske tilfældigt, at Forbryderne træffe hinanden paa Gjerningsstedet, naar det dog maa antages, at det her er kommet til en, om maaskee endog saa kun siltkiende Overenskomst om at handle i Forening, eller der fra den tilfældigt Tilstedekommandes Side ydes en saa væsentlig Bistand, at han derved gjør Forbrydelsen til sin egen og udfører den Handling, der efter Loven udgjør Forbrydelsen. Ogsaa i disse Tilfælde ville de Alle være lige gode om Gjerningen og bør være underkastede samme Lov. Men anderledes stiller Sagen sig, hvor Omstændighederne klart vise, at egentlig kun een af Deeltagerne har havt Forbrydelsens Udførelse til eget Formaal, og at den Anden alene har ydet ham Bistand til at faae den udført. Vil dette end sjældnere være Tilfældet, hvor det forud er kommet til en egentlig Aftale om Forbrydelsens Udførelse — skjøndt det ogsaa lader sig tænke, selv ved et egentligt Complot, at en Medhjælper er holdt udenfor den egentlige Deeltagelse i Complotet —, vil det desto hyppigere kunne ske, hvor Deeltagelsen er af en tilfældig Natur eller berøer paa en vlieblikkelig Overenskomst. Hvor der nu saaledes lader sig gjøre Forskiel imellem en Hovedmand og en Anden, der kun yder ham Medhjælp til Foretagendets Udførelse, ligger det i Sagens Natur, at Straffen ogsaa bør rette sig derefter. Det er derfor vistnok ganske i sin Orden, at Udkastet søger at drage en saadan Adskillelse. Hovedpunktet i saa Henseende bliver Spørgsmaalet, om Forbrydelsen maa ansees som et fællesforetagende, idet i saa Fald selv den mindre væsentlige Bistand kan stemple Deeltageren som Hovedmand, og det er ogsaa dette fælleskab, som Lovudkastet har villet opstille som det væsentligt Afgjørende (Bistand ved